

CUPRINS

TITLUL I

INTRODUCERE ÎN DREPTUL EUROPEAN AL DREPTURILOR OMULUI

Capitolul 1. Locul și rolul dreptului european al drepturilor omului în cadrul dreptului internațional	9
Secțiunea I. Noțiunea și definiția protecției juridice europene a drepturilor omului	9
Secțiunea a II-a. Izvoarele dreptului european al drepturilor omului. Clasificarea instrumentelor juridice aplicabile	22
Secțiunea a III-a. Trăsăturile dreptului european al drepturilor omului	29
Capitolul 2. Sistemele europene de protecție a drepturilor omului	40
Secțiunea I. Sistemul de protecție a drepturilor omului instituit la Consiliul Europei	42
1. Constituirea Consiliului Europei	42
2. Organizare și funcționare	45
2.1. Comitetul de Miniștri	45
2.2. Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei	50
2.3. Congresul Puterilor Locale și Regionale din Europa	55
2.4. Secretariatul Consiliului Europei	56
3. Monitorizarea obligațiilor și angajamentelor asumate de state	58
4. Protecția jurisdicțională	63
5. Protecția nejurisdicțională	67

Secțiunea a II-a. Sistemul de protecție din cadrul Uniunii Europene și principalele drepturi garantate	82
1. Constituirea Uniunii Europene	82
2. Organizare și funcționare	86
2.1. Parlamentul European	86
2.2. Consiliul de Miniștri	88
2.3. Consiliul European	89
2.4. Comisia Europeană	89
2.5. Mediatorul European (Ombudsmanul)	90
2.6. Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE)	90
3. Protecția jurisdicțională	91
4. Protecția nejurisdicțională	94
5. Principalele drepturi garantate	99
Secțiunea a III-a. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și principalele drepturi garantate	105
Secțiunea a IV-a. Comunitatea Statelor Independente (CSI) și principalele drepturi garantate	107

TITLUL II

REGIMUL JURIDIC AL DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR GARANTATE

Subtitlul I. PROBLEME DE APLICABILITATE GENERALĂ

Capitolul 1. Clasificări ale drepturilor omului	109
Capitolul 2. Derogările de la drepturile și libertățile CEDO și limitările exercitării acestor drepturi și libertăți... ..	112
Secțiunea I. Clauzele de derogare cu incidență permanentă ...	113
1. Interzicerea abuzului de drept și a limitărilor mai ample decât cele prevăzute de Convenție	113
2. Limitările drepturilor străinilor	115
Secțiunea a II-a. Clauza de derogare generală în situații excepționale	116
1. Reglementări prevăzute în diferite instrumente juridice internaționale	117

2. Reglementări prevăzute în legislația internă a unor state	118
3. Clauza de derogare generală în situații excepționale potrivit CEDO și jurisprudenței acesteia	120
4. Evoluția jurisprudenței CEDO în materie	124
5. Aplicabilitatea clauzei generale prevăzute de art. 15 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în dreptul românesc	126
A. Măsuri instituite în baza decretării stării de asediu	126
B. Măsuri instituite în baza decretării stării de urgență ...	130
Secțiunea a III-a. Restrângerile sau limitările unor drepturi ori libertăți	133

**Subtitlul II. PRINCIPALELE DREPTURI CIVILE
ȘI POLITICE REGLEMENTATE DE CONVENȚIA
EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI**

Capitolul 1. Drepturi intangibile sau care beneficiază de o protecție absolută	135
Secțiunea I. Dreptul la viață	136
Secțiunea a II-a. Dreptul de a nu fi supus torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante	141
Secțiunea a III-a. Dreptul de a nu fi supus sclaviei, servituții și muncii forțate	147
Secțiunea a IV-a. Dreptul la neretroactivitatea legii	149
Secțiunea a V-a. Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă (<i>non bis in idem</i>)	152
Capitolul 2. Drepturi și libertăți condiționale judiciare	154
Secțiunea I. Libertățile persoanei fizice	154
1. Dreptul la libertate și siguranță fizică	154
2. Dreptul la libertatea de circulație și interdicția expulzării cetățenilor	168
Secțiunea a II-a. Drepturile și libertățile procesuale	171

Capitolul 3. Drepturi și libertăți condiționale extrajudiciare	182
Secțiunea I. Dreptul la respectarea vieții private și familiale ...	182
Secțiunea a II-a. Libertatea de gândire, conștiință și religie ...	189
Secțiunea a III-a. Libertatea de expresie și de informare	194
Capitolul 4. Drepturile indirecte sau complementare	200
Secțiunea I. Dreptul la un recurs efectiv	200
Secțiunea a II-a. Dreptul de a nu fi supus discriminării	203
Subtitlul III. DREPTURI ECONOMICE, SOCIALE ȘI CULTURALE GARANTATE LA CONSILIUL EUROPEI	
Capitolul 1. Drepturi economice, sociale și culturale garantate de CEDO	208
Secțiunea I. Dreptul la respectarea proprietății bunurilor	208
Secțiunea a II-a. Libertatea de asociere	212
Secțiunea a III-a. Dreptul la educație	217
Capitolul 2. Drepturi economice, sociale și culturale recunoscute de Carta Socială Europeană	219
<i>Bibliografie generală</i>	233
Anexe	237

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OLTEANU, IONEL

Drept european al drepturilor omului / Ionel Olteanu

Ed. a 4-a – București, Editura Fundației *România de Mâine*, 2007

Bibliogr.

ISBN 978-973-725-923-3

978-973-725-924-0 – Vol.I: **Drept material european
al drepturilor omului**

341.231.14(4)(075.8)

342.7(4)(075.8)

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2007

Redactor: Constantin FLOREA

Tehnoredactor: Florentina STEMATE

Coperta: Marilena BĂLAN

Bun de tipar: 19.09.2007; Coli tipar: 18

Format: 16/61×86

Editura Fundației *România de Mâine*

Bulevardul Timișoara nr. 58, București, Sector 6

Tel./Fax 021/444.20.91; www.spiruharet.ro

e-mail: contact@edituraromaniademaine.ro